

Autorisasjonsordningen – plantevernmidler

Bakgrunn

Autorisasjonsordningen er hjemlet i Lov om matproduksjon og mattrygghet (matloven) og forskrift om plantevernmidler. I forskrift om plantevernmidler § 17 står det følgende om bruk av plantevernmidler:

Plantevernmidler kan bare brukes av personer som har autorisasjon. Krav om autorisasjon er unntatt for bruk av makrobiologiske preparater, og preparater som er godkjent for bruk i hobbyhager, på stueplanter mv., jf. § 24.

Autorisasjon kan bare gis til personer over 18 år og som har gjennomgått obligatorisk autorisasjonskurs og bestått eksamen, samt dokumentert yrkesmessig behov for adgang til kjøp og bruk av plantevernmidler. Hobbydyrkere kan ikke få autorisasjon.

Kommunen eller fylkesmannen har myndighet til å utstede autorisasjon etter instruks fastsatt av Mattilsynet.

Autorisasjonen er gyldig i 10 år fra avlagt prøve. Ved fornyelse gjelder tilsvarende krav som ved første gangs utstedelse.

Sprøyting

Den som utfører sprøytearbeidet skal ha autorisasjon. Det godtas ikke at en person med autorisasjon blander og gjør klar sprøyta, mens en person uten autorisasjon utfører sprøytearbeidet. Det gis i prisnippet ikke dispensasjon for å sprøyte uten autorisasjonsbevis. Dersom det allikevel søkes om dispensasjon er det Mattilsynet (regionkontor) som skal behandle saken.

Brukere av plantevernmidler plikter å sette seg inn i bruksrettledninger og advarsler som er påført eller lagt ved, og å rette seg etter disse. Det betyr at den som skal sprøyte, i tillegg til å inneha autorisasjon, skal kunne sette seg inn i og forstå de plikter som følger av etiketten.

Fylkesmannens og kommunens ansvar

Fylkesmannens landbruks- og næringsavdeling har det overordnede ansvaret for kurstilbud i fylket. De har også tilsyn og koordineringsansvar for kursvirksomheten, retter eksamen/oppgave og godkjenner lærere.

Kommunen skal ha en person som har tilgang til autorisasjonsdatabasen og kan benytte denne til registrering av autorisasjonsbevis ved behov. Fylkesmannen gir kommunene en slik tilgang. Det er også fint om kommunen kan være oppdatert og eventuelt informere gårdbrukerne om kurstilbudet.

To typer autorisasjonskurs

1) Førstegangskurs er for de som skal ta autorisasjonsbevis for første gang. Kurset avsluttes med eksamen. Dette er en skriftlig prøve på 1 time (ingen hjelpemidler utenom kalkulator er tillatt). For personer med spesielle behov, så kan det gis tilbud om en muntlig eksamen. Det er Fylkesmannens landbruks- og næringsavdeling som retter eksamen. Hvis kursdeltakeren har bestått eksamen, så må han dokumentere yrkesmessig behov for bruk av plantevernmidler for å få autorisasjonsbevis. Dette må kursdeltakeren selv

ta ansvar for å gjøre til landbruksforvaltningen i kommunen/Fylkesmannens landbruks- og næringsavdeling. Hvis de vurderer at kursdeltakeren oppfyller kravene for å få autorisasjon, så registrerer de bevis i autorisasjonsdatabasen og han får tilsendt autorisasjonsbevis i løpet av omtrent én måned.

2) Fornyingskurs er for de som skal fornye sitt autorisasjonsbevis. Kurset avsluttes med en oppgave. Dette er en skriftlig prøve på 1 time (det er tillatt å bruke hjelpemidler). For personer med spesielle behov, så kan det gis tilbud om en muntlig oppgave. Det er Fylkesmannens landbruks- og næringsavdeling som retter oppgaven. Hvis kursdeltakeren har bestått oppgaven, så får han/hun nytt autorisasjonsbevis tilsendt i løpet av omtrent én måned.

Det er i dag to arrangører av autorisasjonskurs i Buskerud: Bygdefolkets studieforbund (www.bsfstudie.no/buskerud) og Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget (www.soasenter.no)

Autorisering av personer fra andre land

Autorisasjonsbevis fra Danmark, Sverige og Polen godtas på lik linje med norske autorisasjonsbevis fordi Mattilsynet anser kurstilbudet i disse landene å være like godt som det som tilbys i Norge. Har man autorisasjon fra disse landene kan man derfor få autorisasjon i Norge med gyldighet i 10 år fra autorisasjonen ble gitt. Dersom personen er bosatt i Norge og har bevis som er over 10 år, må han/hun ta fornyingskurset på lik linje med nordmenn. Det er Fylkesmannen som vurderer om dokumentasjonen som legges frem kan godtas og om søker er berettiget autorisasjon ved søknad om godkjenning av svensk, dansk eller polsk autorisasjon.

Dersom en person fra et annet land i Europa enn de nevnt ovenfor skal sprøyte, må det dokumenteres at et evt. kurs har vært like godt eller bedre enn det norske. Det er Mattilsynet tilsynsavdelingen, seksjon planter og vegetabilsk mat som vurderer om autorisasjonskurset i det enkelte land kan godtas.